

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2017. május 31.*

„Fellebbezés — Állami támogatások — Eljárást megszüntető határozat — A fellebbező panasz vizsgálata az Európai Bizottság általi megtagadása — Támogatás hiánya a vizsgálat előzetes szakaszának végén — Pusztán megerősítő határozat — Az eljárást megszüntető határozat visszavonása jogszerűségének feltételei”

A C-228/16. P. sz. ügyben,

a **Dimosia Epicheirisi Ilektrismou AE (DEI)** (székhelye: Athén [Görögország], képviseli: E. Bourtzalas ügyvéd, A. Oikonomou, E. Salaka, C. Synodinos és C. Tagaras dikigoroi, valamint D. Waelbroeck ügyvéd)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2016. április 22-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

a másik fél az eljárásban:

az **Európai Bizottság** (képviselek: A. Bouchagiar és É. Gippini Fournier, meghatalmazotti minőségben)

alperes az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: R. Silva de Lapuerta tanácselnök, E. Regan, J.-C. Bonichot (előadó), A. Arabadjiev és C. G. Fernlund bírák,

főtanácsnok: M. Wathelet,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

a főtanácsnok indítványának a 2017. február 16-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: görög.

Ítéletet

- 1 Fellebbezésével a Dimosia Epicheirisi Ilektrismou AE (DEI) az Európai Unió Törvényszéke 2016. február 9-i DEI kontra Bizottság végzésének (T-639/14, nem tették közzé, a továbbiakban: a megtámadott végzés, EU:T:2016:77) hatályon kívül helyezését kéri, amellyel a Törvényszék úgy döntött, hogy okafogyottá vált a Bizottságnak a DEI állami támogatásokra vonatkozó panaszait elutasító 2014. június 12-i COMP/E3/ON/AB/ark *2014/61460. sz. levelében szereplő határozatnak (a továbbiakban: 2014. június 12-i határozat) megsemmisítésére irányuló keresete.

Jogi háttér

- 2 Az [EUMSZ 108. cikk] alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet (HL 1999. L 83., 1. o., magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 339. o.) a 2014. június 12-i határozat elfogadásakor hatályos változata „A bejelentés előzetes vizsgálata és a Bizottság határozatai” című 4. cikkében előírta:

3 „(1) A Bizottság megvizsgálja a bejelentést közvetlenül annak kézhezvétele után. A 8. cikk sérelme nélkül a Bizottság a (2), (3) vagy (4) bekezdés szerint határozatot hoz.

(2) Amennyiben az előzetes vizsgálatot követően a Bizottság úgy találja, hogy a bejelentett intézkedés nem valósít meg támogatást, megállapítását határozatban rögzíti.

(3) Amennyiben az előzetes vizsgálatot követően a Bizottság úgy találja, hogy nem merült fel kétség a bejelentett intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségét illetően, és amennyiben az [az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének] hatálya alá tartozik, a Bizottság úgy határoz, hogy az intézkedés összeegyeztethető a [belső] piaccal (a továbbiakban: »kifogást nem tartalmazó határozat« [helyesen: kifogást nem emelő határozat]). A határozat megjelöli, hogy a Szerződésben szereplő melyik kivétel került alkalmazásra.

(4) Amennyiben az előzetes vizsgálatot követően a Bizottság úgy találja, hogy kétség merült fel a bejelentett intézkedés [belső] piaccal való összeegyeztethetőségét illetően, a [z EUMSZ 108. cikk] (2) bekezdése szerinti eljárás kezdeményezéséről dönt (továbbiakban: »hivatalos vizsgálati eljárást kezdeményező határozat« [helyesen: hivatalos vizsgálati eljárást megindító határozat]).

[...]”

- 3 Az említett rendeletnek a „A Bizottság határozatai” című 13. cikke az (1) bekezdésében a következőket írta elő:

„A lehetséges jogellenes támogatás vizsgálata a 4. cikk (2), (3) vagy (4) bekezdése szerinti határozattal zárul. [...]”

A jogvita előzményei és a 2014. június 12-i határozat

- 4 A DEI egy görögországi villamosenergia-termelő. Ügyfelei közé tartozik többek között az Alouminion SA. Azon jogvita eredményeként, amely e két vállalkozás között a DEI által szolgáltatott villamos energia díjának tárgyában volt folyamatban, a görög energiaszabályozó hatóság ideiglenes díjat állapított meg. A Bizottsághoz 2012. június 15-én benyújtott panaszában a DEI előadta, hogy e díj arra kötelezi, hogy a piaci árnál alacsonyabb áron szolgáltatson villamos energiát az Alouminion részére, ami jogellenes állami támogatásnak minősül.

- 5 2013. október 31-én egy, a DEI és az Alouminion által kijelölt választottbíróóság visszaható hatállyal még a görög energiaszabályozó hatóság által ideiglenesen megállapítottnál is alacsonyabb szinten rögzítette a DEI által szolgáltatott villamos energia díját.
- 6 2013. december 23-án a DEI egy második panaszt nyújtott be a Bizottsághoz, előadva, hogy a választottbíróási ítélet is állami támogatásnak minősül.
- 7 2014. május 6-án a Bizottság közölte a DEI-vel előzetes értékelését, amely szerint nincs helye a 2013. december 23-i panasz további vizsgálatának, mivel a választottbíróási ítélet nem minősült az államnak betudható intézkedésnek, és nem biztosított semmilyen előnyt az Alouminion részére. A DEI 2014. június 6-i levéllel erre válaszolva kiegészítő észrevételeket terjesztett a Bizottság elé.
- 8 A DEI részére levél formájában érkezett, 2014. június 12-i határozatban a Bizottság többek között arról tájékoztatta e vállalkozást, hogy a 2014. június 6-i levélben szereplő észrevételek nem kérdőjelezik meg a 2014. május 6-i levélben szereplő előzetes értékelést, valamint hogy „[k]övetkezésképpen a Versenypolitikai Főigazgatóság szolgálatai megállapították, hogy ezen információk nem elegendő[ek] ahhoz, hogy igazolják [a] panasz újabb vizsgálatát”.

A Törvényszék előtti kereset és a megtámadott végzés

- 9 A Törvényszék Hivatalához 2014. augusztus 22-én benyújtott keresetlevéllel a DEI a 2014. június 12-i határozat megsemmisítését kérte.
- 10 A 2014. október 7-i, a Törvényszék Hivatalához benyújtott beadványukban a fellebbező és a Bizottság közösen kérte a folyamatban lévő eljárás felfüggesztését hat hónapra, vagyis 2015. április 7-ig, annak érdekében, hogy a Bizottság újra megvizsgálhassa a keresetlevélben felvetett kérdéseket. A Törvényszék negyedik tanácsának elnöke 2014. október 24-i végzésével helyt adott e kérelemnek.
- 11 2015. március 25-én a Bizottság meghozta az Alouminion S. A. részére egy választottbíróási ítélet eredményeként a költségeknél alacsonyabb villamosenergia-díj formájában nyújtott SA.38101 (2015/NN) (ex 2013/CP) állítólagos állami támogatásra vonatkozó C(2015) 1942 final határozatot (a továbbiakban: a 2015. március 25-i határozat).
- 12 A Törvényszék Hivatalához benyújtott 2015. április 27-i és 2015. június 19-i levelével a Bizottság azt kérte a Törvényszéktől, hogy állapítsa meg, hogy a 2015. március 25-i határozat eredményeként a 2014. június 12-i határozattal szemben benyújtott kereset okafoyottá vált, és erről már nem szükséges határozni. A fellebbező a 2015. július 3-i levélben nyújtotta be a Törvényszékhez az e kérelemmel kapcsolatos észrevételeit.
- 13 A Törvényszék Hivatalához 2015. június 29-én benyújtott keresetlevelével a fellebbező a 2015. március 25-i határozat megsemmisítését kérte, és e kérelem szolgált a Törvényszék előtt folyamatban lévő, DEI kontra Bizottság ügy alapjául (T-352/15).
- 14 A megtámadott végzéssel a Törvényszék megállapította, hogy már nem szükséges határozni a 2014. június 12-i határozattal szemben benyújtott megsemmisítés iránti keresetről, mivel a 2015. március 25-i határozat azt hatályon kívül helyezte és hivatalosan felváltotta.
- 15 A Törvényszék szerint a fellebbező érvei nem alkalmasak e megállapítás megkérdőjelezésére.
- 16 Először is megállapította, hogy nem kell döntenie az uniós intézmények jogi aktusait azok visszavonásáig megillető jogszerűségi vélelem alá eső 2015. március 25-i határozat jogszerűségéről. Ily módon elutasította azt az érvet, amely szerint e határozat jogellenes, és így a T-639/14. sz. ügyben benyújtott kereset nem vált okafoyottá.

- 17 Másodszor, a Törvényszék elutasította a fellebbező azon állítását, amely szerint fennállt az eljáráshoz fűződő érdeke, annak megakadályozása céljából, hogy a jogellenesség a jövőben megismétlődjön. A Törvényszék szerint az állítólagosan jogellenes ok, azaz a szóban forgó intézkedés államnak való betudhatóságának hiánya, nem szerepel a 2014. június 12-i határozatban. Mindenesetre annak kérdése, hogy a fellebbező bizonyította-e az állami támogatásokra vonatkozó szabályok megsértését, a 2015. március 25-i határozattal szemben benyújtott kereset tárgyát képezi.
- 18 Harmadszor és végezetül, a Törvényszék megállapította, hogy a tekintetben sem szükséges már határozni a keresetről, amennyiben az a 2012. évi panaszt érinti, mivel 2015. március 25-i határozatával a Bizottság hallgatólagosan elutasította e 2012. évi panaszt.

A felek kérelmei

- 19 Fellebbezésével a DEI azt kéri, hogy a Bíróság:

helyezze hatályon kívül a megtámadott végzést;

utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé, hogy az hozzon határozatot azon kérelmeit illetően, amelyekkel a 2014. június 12-i határozat megsemmisítését kéri, és

a Bizottságot kötelezze mind az elsőfokú eljárásban, mind pedig a fellebbezési eljárásban felmerült valamennyi költség viselésére.

- 20 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság utasítsa el a fellebbezést, és a fellebbezőt kötelezze a költségek viselésére.

A fellebbezésről

A felek érvei

- 21 Első jogalapjában a fellebbező lényegében azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott végzés 36. pontjában megállapította, hogy a 2015. március 25-i határozat hivatalosan felváltotta a 2014. június 12-i határozatot. Elmulasztotta megvizsgálni egyfelől ezen állítólagos felváltás jogszerűségét és érvényességét, másfelől az ilyen felváltás céljából alkalmazandó jogi eljárást és annak jogi alapját.
- 22 Ekképpen a Törvényszék tévesen állapította meg, hogy a 2014. június 12-i határozat „már nem képezi az uniós jogrend részét”, és következésképpen a T-639/14. sz. ügy oka fogottá vált.
- 23 Egyébiránt az első jogalap elutasítása azt jelentené, hogy a Törvényszék által elkövetett téves jogalkalmazás jogerőre emelkedett, ami közvetlenül befolyásolná a T-352/15. sz. ügyben benyújtott keresetét. Ebben az ügyben ugyanis a fellebbező az első jogalapja keretében vitatja, hogy a 2015. március 25-i határozat jogszerűen felválthatta volna a 2014. június 12-i határozatot. Ekképpen a megtámadott végzés helybenhagyása a T-352/15. sz. ügyben előterjesztett első megsemmisítési jogalap automatikus elutasítását eredményezné.
- 24 Egyébként az ezen állítólagos felváltással kapcsolatos bármiféle indokolás hiányában a megtámadott végzésnek az indokolása is hiányos.

- 25 A Bizottság ezzel szemben úgy véli, hogy a megtámadott végzés 36. és 37. pontja megfelelően indokolt, mivel egyrészt a fellebbezésből kitűnik, hogy a fellebbező képes volt teljes mértékben megérteni a Törvényszék érvelését, másrészt a Törvényszék megfontolásai lehetővé teszik a Bíróság számára felülvizsgálati jogkörének gyakorlását. Valójában a fellebbező nem ért egyet a megtámadott végzés indokolásával.
- 26 A Törvényszék mindemellett helytállóan tartózkodott a 2014. június 12-i határozat 2015. március 25-i határozattal történt felváltása jogszerűségének vizsgálatától, mivel ez utóbbi nem tárgya a T-639/14. sz. ügynek. Jogszerűsége a T-352/15. sz. ügyben benyújtott kérelem tárgya. Míg a 2015. március 25-i határozatot nem semmisítik meg, arra az uniós intézmények jogi aktusaihoz fűződő érvényesség vélelmének kell vonatkoznia, és annak joghatásokat kell kiváltania.
- 27 Ezenfelül a 2014. június 12-i határozat megsemmisítése semmilyen előnnyel nem járna a fellebbező számára a jelenlegi helyzetét illetően, mivel a 2015. március 25-i határozat elfogadásával a Bizottság egyértelműen számított azon lehetőségre, hogy a Törvényszék a 2014. június 12-i határozatot megsemmisíti azzal az indokkal, hogy az alaki hibában szenved. E határozat ugyanis egy egyszerű levél, melyet egy tisztviselő írt alá, és nem a Bizottság ilyen címen közzétett „hivatalos határozata”. Ekképpen a 2014. június 12-i határozat megsemmisítése mindenképpen arra kötelezte volna a Bizottságot, hogy egy olyan hivatalos határozatot hozzon, mint amilyen a 2015. március 25-i határozat.
- 28 E megfontolásokra tekintettel a Bizottság úgy véli, hogy a megtámadott végzés jogereje nem érinti a T-352/15. sz. ügyben felhozott megsemmisítés iránti jogalapokat.

A Bíróság álláspontja

- 29 A Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében amikor az érdekeltek a kiegészítő észrevételeket esetleg benyújtották, vagy az észszerű határidő letelt, a Bizottság a 659/1999 rendelet 13. cikkének (1) bekezdése értelmében köteles az e rendelet 4. cikkének (2), (3) vagy (4) bekezdése szerinti határozat hozatalával lezárni a vizsgálat előzetes szakaszát, vagyis megállapítani, hogy nem áll fenn állami támogatás, vagy úgy határozni, hogy nem emel kifogást, vagy kezdeményezni a hivatalos vizsgálati eljárást (2010. december 16-i Athinaïki Techniki kontra Bizottság ítélet, C-362/09 P, EU:C:2010:783, 63. pont).
- 30 Amint a megtámadott végzésnek többek között a 15–18. pontjából kitűnik, a Bizottság a 2014. június 12-i határozattal az ügy lezárásáról szóló jogi aktust hozott, melyben úgy határozott, hogy a fellebbező panasza nyomán indult előzetes vizsgálati szakaszt lezárja, és megállapította, hogy a megindított vizsgálat nem tette lehetővé az EUMSZ 107. cikk szerinti állami támogatás fennállásának megállapítását, és ezért megtagadta az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdésében előírt hivatalos vizsgálati eljárás megindítását.
- 31 Ezáltal a Bizottság végleges álláspontot alakított ki a fellebbező által benyújtott, az EUMSZ 107. cikk és az EUMSZ 108. cikk megsértésének megállapítására irányuló kérelemre vonatkozóan. Egyébiránt, mivel a 2014. június 12-i határozat megakadályozta a fellebbezőt abban, hogy hivatalos vizsgálati eljárás keretében megtegye észrevételeit, olyan kötelező joghatásokat váltott ki, amelyek érinthették e társaság érdekeit. Ennélfogva e határozat az EUMSZ 263. cikk értelmében vett megtámadható aktusnak minősül (lásd: 2010. december 16-i Athinaïki Techniki kontra Bizottság ítélet, C-362/09 P, EU:C:2010:783, 66. pont).
- 32 Jóllehet a Bíróság kimondta, hogy a Bizottság visszavonhatja az állítólag jogellenes támogatásra vonatkozó panasz vizsgálatát lezáró határozatát, hogy az említett határozatot érintő jogellenességet orvosolja (2010. december 16-i Athinaïki Techniki kontra Bizottság ítélet, C-362/09 P, EU:C:2010:783, 70. pont), egy pusztán megerősítő határozat elfogadása nem tekinthető ilyen visszavonásnak.

- 33 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy valamely korábbi jogi aktus pusztán megerősítő jogi aktusának minősül az a jogi aktus, amely a korábbi jogi aktushoz képest semmilyen új elemet nem tartalmaz (2014. április 3-i Bizottság kontra Hollandia és ING Groep ítélet, C-224/12 P, EU:C:2014:213, 69. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 34 Ezzel szemben egy korábbi elutasító határozatot nem erősít meg az a határozat, mely az érintett panaszának egészben vagy részben helyt ad (lásd ebben az értelemben: 1980. május 28-i Kuhner kontra Bizottság ítélet, 33/79 és 75/79, EU:C:1980:139, 9. pont).
- 35 Valamely megerősítő határozattal szembeni kereset egyébként csak akkor elfogadhatatlan, ha a megerősítő határozat az érintett vonatkozásában jogerőre emelkedett, mivel az előírt határidőn belül nem támadták meg. Ellenkező esetben az érdekelt személynek jogában áll megtámadni mind a megerősített, mind pedig a megerősítő határozatot, illetve e határozatok közül az egyiket vagy a másikat (lásd: 2007. december 18-i Weißenfels kontra Parlament ítélet, C-135/06 P, EU:C:2007:812, 54. pont).
- 36 A jelen esetben meg kell állapítani, hogy a 2015. március 25-i határozat csupán megerősíti a 2014. június 12-i határozatot, amennyiben a Bizottság az elé terjesztett bizonyítékok újbóli vizsgálatát követően egyszerűen megerősítette a hivatalos vizsgálati eljárás megindításának megtagadását, anélkül, hogy bármilyen új tényezőt fűzött volna hozzá. Következésképpen a 2014. június 12-i határozatot nem vonta vissza a 2015. március 25-i határozat.
- 37 Egyébiránt a bírósági jogorvoslat hatékonyságát akadályozná annak elismerésre, hogy ilyen esetben egy új határozat Bizottság általi elfogadása maga után vonja az eredeti határozattal szemben benyújtott megsemmisítés iránti kérelem okafigyottá válását.
- 38 Elegendő lenne ugyanis, hogy ha a Bizottság az érintett fél által benyújtott panasz vizsgálatát lezárja, miután e fél keresetet nyújt be, a panasz vizsgálatát lezáró határozatát visszavonja, és újra megindítsa a vizsgálat előzetes szakaszát, e műveletet pedig annyiszor ismételve meg, ahányszor csak szükséges ahhoz, hogy mentesüljön az eljárásának bármiféle bírósági felülvizsgálata alól (lásd: 2010. december 16-i Athinaïki Techniki kontra Bizottság ítélet, C-362/09 P, EU:C:2010:783, 68. pont).
- 39 Ez különösen igaz, ha – mint a jelen esetben – a Törvényszék előtt egy panasz vizsgálatát lezáró határozat megsemmisítése iránti kereset tárgyában folyamatban lévő eljárást követően a Bizottság ezen eljárás felfüggesztését kéri az ügy újbóli vizsgálata céljából, majd egyértelműen és egyszerűen megerősíti az eredeti határozatot.
- 40 Csak akkor lenne más a helyzet, ha a Bizottság azért vonja vissza a panasz vizsgálatát lezáró határozatát, hogy e határozat jogellenességét orvosolja, megjelölve e jogellenesség mibenlétét (lásd ebben az értelemben: 2010. december 16-i Athinaïki Techniki kontra Bizottság ítélet, C-362/09 P, EU:C:2010:783, 70. pont).
- 41 Mindenesetre azonban a 2015. március 25-i határozatból nem tűnik ki, hogy annak elfogadásával a Bizottság a 2014. június 12-i határozatot a jogellenessége orvoslása céljából vissza kívánta volna vonni.
- 42 A Törvényszéknek a jelen esetben lehetősége lett volna – a megfelelő igazságszolgáltatás biztosítása érdekében – többek között megkérdezni a fellebbezőt, hogy a 2015. március 25-i határozatot követően szándékozik-e módosítani kérelmeit, hogy azok ez utóbbi határozat ellen is irányuljanak, amit egy felperes abban az esetben kérhet a Törvényszék eljárási szabályzatának 86. cikke értelmében, ha a megsemmisíteni kért jogi aktus helyébe azonos tárgyú másik jogi aktus lép, vagy azt módosítja.
- 43 A fenti megfontolások fényében a Törvényszék tévesen állapította meg a megtámadott végzés 36. és 37. pontjában, hogy a 2015. március 25-i határozat hivatalosan felváltotta a 2014. június 12-i határozatot, és ennélfogva a jogvita okafigyottá vált, és az említett jogvitáról már nem szükséges határozni.

- 44 Következésképpen helyt kell adni a fellebbezésnek, és hatályon kívül kell helyezni a megtámadott végzést, anélkül, hogy a többi jogalapot és érvet meg kellene vizsgálni.

A Törvényszék előtti eljárásról

- 45 Az Európai Unió Bírósága alapokmánya 61. cikkének első bekezdése szerint ezen utóbbi a Törvényszék határozatának hatályon kívül helyezése esetén az ügyet érdemben maga is eldöntheti, amennyiben a per állása megengedi.
- 46 A jelen ügyben nem ez a helyzet, mivel a Törvényszék anélkül határozott úgy, hogy a keresetről nem szükséges dönten, hogy megvizsgálta volna a kereset elfogadhatóságát, illetve a jogvita érdemét, a Bíróság úgy határoz, hogy a jogvita érdemben való eldöntését a per állása nem engedi meg, és az ügyet vissza kell utalni a Törvényszékhez, valamint hogy a költségekről jelenleg nem határoz.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A Bíróság az Európai Unió Törvényszékének 2016. február 9-i DEI kontra Bizottság ítéletét (T-639/14, EU:T:2016:77) hatályon kívül helyezi.
- 2) **A Bíróság az ügyet visszautalja az Európai Unió Törvényszéke elé.**
- 3) **A Bíróság a költségekről jelenleg nem határoz.**

Aláírások